

Elaboració de plecs per a la contractació de serveis educatius locals

Sumari

1.	INTRODUCCIÓ	3
2.	LA LCSP. LA REGULACIÓ DELS CONTRACTES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	4
	Principals novetats	5
	Àmbit subjectiu	5
	Àmbit objectiu	6
	Delimitació dels tipus contractuals	6
3.	LES CARACTERÍSTIQUES SOCIALS, MEDIAMBIENTALS I INNOVADORES	7
4.	EL CONTRACTE DE SERVEIS EDUCATIUS. EL CONTRACTE DE CONCESSIÓ DE SERVEIS: LA TRANSFERÈNCIA DEL RISC	8
	Contracte de serveis educatius	8
	Contracte de concessió de serveis: la transferència del risc	9
5.	DOCUMENTACIÓ TÈCNICA DEL CONTRACTE	10
	Memòria justificativa del contracte	10
	Consultes preliminars	11
	Plec de prescripcions tècniques	11
	Informe de valoració dels criteris d'adjudicació quantificables mitjançant un judici de valor..	12
	Informe sobre les ofertes incurses en presumpció d'anormalitat	12

1. INTRODUCCIÓ

Els ens locals són els responsables de la gestió dels centres educatius de la seva titularitat: principalment, escoles bressol i escoles municipals de música (en concret, dins de la demarcació territorial de la província de Barcelona, els ajuntaments són les entitats del sector públic que tenen més escoles bressol de la seva titularitat); també poden ser responsables dels serveis escolars de menjador dels centres docents públics d'educació infantil i primària de titularitat del Departament d'Educació, de conformitat amb el que preveu el Decret 160/1996, de 14 de maig, pel qual es regula el servei escolar de menjador als centres docents públics de titularitat del Departament d'Ensenyament; així com d'altres serveis escolars: serveis de monitoratge, de neteja, de transport, de formació, etc.

Aquests serveis es poden prestar de manera directa, a través de la mateixa Administració, o mitjançant gestió indirecta (El 39,6 % dels serveis d'escola bressol i el 14,3 % dels serveis d'escoles municipals de música es presten de forma indirecte). En concret, **la gestió indirecta implica que l'Administració encarrega a un empresari (normalment, el concessionari) que gestioni el servei determinat**. La LCSP també preveu que aquests encàrrecs es puguin realitzar mitjançant fórmules no contractuals (Disposició addicional quaranta-novena).

La prestació d'aquests serveis ha quedat automàticament suspesa quan la seva execució ha esdevingut impossible com a conseqüència de la COVID-19 o per les mesures adoptades per combatre-la. Igualment, durant la vigència de l'estat d'alarma, s'ha suspès la tramitació dels procediments d'adjudicació d'aquests contractes.

2. LA LCSP. LA REGULACIÓ DELS CONTRACTES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Els objectius de la Llei 9/2017, de 9 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP) són:

- Assegurar la transparència en l'adjudicació dels contractes.
- Millorar la qualitat dels contractes.
- Incloure en els contractes aspectes mediambientals, socials i d'innovació.
- Simplificar els tràmits per adjudicar els contractes.

La contractació pública ha evolucionat des d'una visió burocràtica de la compra pública cap a una idea de la contractació pública com a **eina idònia per implementar polítiques públiques**. En definitiva:

la contractació pública és un instrument per assolir un creixement intel·ligent, sostenible i integrador.

2. LA LCSP. LA REGULACIÓ DELS CONTRACTES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Principals novetats

Les principals novetats de la Llei de Contractes del Sector Públic són:

- Estableix per primera vegada mesures concretes per lluitar contra la corrupció.
- Disseny una contractació estratègica, per donar suport a polítiques ambientals, socials i d'innovació.
- Estableix una regulació de la contractació igual per a les administracions públiques i per a tots els organismes i entitats dependents d'aquestes.
- Estableix una nova tipologia de contractes: la concessió de serveis, en què no està garantit que l'empresa contractista pugui recuperar les inversions efectuades ni cobrir el cost de l'execució del contracte.
- Estableix el perfil de contractant (a través d'Internet) com a únic instrument de publicitat.
- Estableix la declaració responsable com a regla general d'acreditació de la solvència econòmica i tècnica de les empreses licitadores.
- Estableix que l'adjudicació dels contractes s'ha de basar en el principi d'una millor relació qualitat-preu.
- Amplia l'àmbit d'aplicació del recurs especial en matèria de contractació, establint-se, a més, la seva gratuïtat.

Àmbit subjectiu

La LCSP s'aplica a **totes les entitats que formen el sector públic.**

2. LA LCSP. LA REGULACIÓ DELS CONTRACTES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Àmbit objectiu

Estan sotmesos a la LCSP els **contractes onerosos** que subscriuguin les entitats que formen part del sector públic. Són onerosos **aquells contractes que comporten un benefici econòmic per al contractista, ja sigui de manera indirecta o directa.**

Determinats contractes onerosos, però, estan exclosos de la LCSP: per exemple, els convenis de col·laboració entre entitats del sector públic i els que subscriuguin entitats del sector públic amb persones, físiques o jurídiques, privades.

Delimitació dels tipus contractuals

Els contractes es poden qualificar:

- D'obres
- De concessió d'obres
- De concessió de serveis
- De subministrament
- De serveis.

Els contractes mixtos, que contenen prestacions corresponents a un altre o altres d'una classe diferent, es qualifiquen atenent al caràcter de la prestació principal.

3. LES CARACTERÍSTI- QUES SOCIALS, MEDIAMBIENTALS I INNOVADORES

En tota contractació pública s'han d'incorporar de manera transversal, en totes les fases del procediment d'adjudicació, i de manera preceptiva:

Criteris socials	Per exemple, la millora de les condicions salarials.
Criteris mediambientals	Per exemple, mesures d'estalvi i eficiència energètica.
Criteris d'innovació	Sempre que tinguin relació amb l'objecte del contracte

La incorporació d'aquests criteris es fa amb la convicció que **la seva inclusió proporciona una millor relació qualitat-preu** en la prestació contractual, així com **una major i millor eficiència en la utilització dels fons públics**.

4. EL CONTRACTE DE SERVEIS EDUCATIUS. EL CONTRACTE DE CONCESSIÓ DE SERVEIS: LA TRANSFERÈNCIA DEL RISC.

Contracte de serveis educatius

La LCSP estableix algunes particularitats en la regulació dels serveis especials de caràcter social, sanitari i educatiu:

- Els poder públics tenen llibertat per organitzar els serveis educatius **de manera que no sigui necessari subscriure contractes públics** (l'anomenat «concert social»).
- **El preu no pot ser l'únic factor determinant de l'adjudicació.** Els criteris relacionats amb la qualitat han de representar, almenys, el 51 per cent de la puntuació assignada en la valoració de les ofertes. Els criteris d'adjudicació es poden referir a:
 - L'experiència del personal que executarà el contracte.
 - La reinversió dels beneficis obtinguts.
 - L'establiment de mecanismes de participació dels usuaris.
- L'adjudicació dels contractes de concessió de serveis educatius s'ha d'efectuar utilitzant el procediment restringit, en què **només poden presentar proposicions les empreses que prèviament hagin estat seleccionades per l'òrgan de contractació**, en funció de la seva solvència econòmica i tècnica.
- **Es pot reservar a determinades organitzacions** (p. e., cooperatives) **el dret a participar** en els procediments de licitació dels contractes de serveis educatius.

4. EL CONTRACTE DE SERVEIS EDUCATIUS. EL CONTRACTE DE CONCESSIÓ DE SERVEIS: LA TRANSFERÈNCIA DEL RISC.

Contracte de concessió de serveis: la transferència del risc

Els contractes de serveis es qualifiquen de **concessió de serveis** quan no està garantit que, en condicions normals de funcionament, l'empresa contractista pugui recuperar les inversions que ha efectuat ni cobrir els costos en què ha incorregut com a conseqüència de l'execució del contracte; és a dir, **quan hi ha una transferència significativa del risc del contracte a l'empresa contractista**.

Això passa, **per exemple, quan la remuneració a l'empresa contractista es fa dependre de la demanda real que facin els usuaris del servei**: per exemple, els serveis de menjadors en què la remuneració de l'empresa contractista es faci dependre exclusivament de les quotes dels/de les usuaris/usuàries del servei, i en què, a més, l'empresa hagi de gestionar els rebuts i el seu cobrament, i la morositat i/o impagaments que pugui haver-hi.

La LCSP estableix que les concessions de serveis educatius s'han d'adjudicar utilitzant el procediment restringit, en què **només poden presentar proposicions les empreses** que prèviament hagin estat seleccionades per l'òrgan de contractació, **en funció de la seva solvència econòmica i tècnica**.

5. DOCUMENTACIÓ TÈCNICA DEL CONTRACTE

La tramitació d'un **expedient de contractació** requereix l'elaboració de documents eminentment tècnics (la memòria justificativa del contracte, el plec de prescripcions tècniques, etc) els quals requereixen un coneixement tècnic qualificat que és propi de l'àmbit específic de cada contracte.

Memòria justificativa del contracte

L'adjudicació d'un contracte requereix la tramitació prèvia de l'expedient corresponent, que ha d'iniciar l'òrgan de contractació **motivant la necessitat i idoneïtat del contracte**. En aquest expedient de contractació s'ha de justificar:

- L'elecció del procediment d'adjudicació.
- Els requisits de solvència econòmica i tècnica de les empreses licitadores.
- Els criteris d'adjudicació, l'elecció de les fórmules inclusivament.
- Les condicions especials d'execució del contracte.
- El pressupost del contracte.
- La necessitat que l'administració vol satisfer amb el contracte.
- En els contractes de serveis, la insuficiència de mitjans (propis).
- Si és el cas, la decisió de no dividir en lots l'objecte del contracte.

5. DOCUMENTACIÓ TÈCNICA DEL CONTRACTE

Consultes preliminars

La finalitat de les consultes preliminars es preparar correctament la licitació. L'objecte de les consultes s'ha de publicar en el perfil del contractant, per tal que totes les possibles empreses interessades hi puguin tenir accés i fer aportacions. L'òrgan de contractació haurà de fer constar en un informe les actuacions efectuades:

- Les empreses consultades.
- Les qüestions que se'ls han formulat.
- Les respostes d'aquestes empreses.

Aquest informe s'ha de publicar en el perfil del contractant de l'òrgan de contractació. La participació de les empreses en la consulta no impedeix la intervenció posterior en el procediment de contractació que, si s'escau, es tramiti.

Plec de prescripcions tècniques

Les prescripcions tècniques **defineixen les característiques exigides d'un producte o d'un servei, i les seves qualitats i les seves condicions socials i ambientals**, i s'han de redactar en termes que garanteixin la igualtat i concurrència en el procediment de licitació.

Amb caràcter general, les prescripcions tècniques no han de fer referència a productes o serveis oferts per un empresari determinat, amb la finalitat d'afavorir o descartar certes empreses.

5. DOCUMENTACIÓ TÈCNICA DEL CONTRACTE

Informe de valoració dels criteris d'adjudicació quantificables mitjançant un judici de valor

La valoració de les ofertes l'han de fer els/les tècnics/tècniques de l'òrgan de contractació, que disposen de discrecionalitat (tècnica) i presumpció d'encert, qualitat que no és controlable des d'un punt de vista jurídic, sempre que no s'hagi actuat amb discriminació entre les empreses licitadores ni s'hagi incorregut en un error patent en l'apreciació de les característiques tècniques valorades.

Informe sobre les ofertes incurses en presumpció d'anormalitat

Quan una oferta no pugui ser complerta perquè és anormalment baixa, se l'ha d'excloure.

Per determinar si una oferta és anormalment baixa, segons els paràmetres objectius determinats en els plecs, s'ha de sol·licitar, igualment, l'assessorament tècnic del servei corresponent.

Autor

Joan Bosch

Cap de l'Àrea de Contractació del Consorci Localret

Data

22/10/2020

Coordinació

Oficina de Planificació Educativa

Gerència de Serveis d'Educació

Àrea de Cultura, Educació i Esports